

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Projekts Nr. 101074438 “Dabā balstītu un viedo risinājumu portfeļa izstrāde
un demonstrēšana pilsētu klimata noturības uzlabošanai Latvijā un Igaunijā”

LIFE LATESTadapt

Apvienotās klimata, enerģētikas un vides koordinācijas darba grupas sanāksme

Luīze Eglīte, luize.eglite@varam.gov.lv

VARAM Telpiskās plānošanas un zemes pārvaldības departaments

16.09.2026.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF CLIMATE

LIFE Klimata pasākumu apakšprogrammas projekts “Dabā balstītu risinājumu portfeļa izstrāde un demonstrēšana pilsētu klimata noturības uzlabošanai Latvijā un Igaunijā” (LIFE LATESTadapt, uzsaukums 2021-SAP-CLIMA-CCA) tiek īstenots ar finansējuma atbalstu no Eiropas Savienības LIFE programmas, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas un Igaunijas Klimata ministrijas. Paustā informācija satur tikai projekta LIFE LATESTadapt īstenotāju redzējumu! Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildāģentūra nav atbildīga par šeit sniegtās informācijas iespējamo izmantojumu! Vairāk par projektu: <https://lifelatestadapt.viimsivald.ee/>

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktualitāte

Ir steidzami jāuzlabo klimata izturība Baltijas pašvaldību teritorijās, lai risinātu praktiskas problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām pilsētās, kā arī pārveidotu reģionus, lai tie būtu izturīgāki pret ekstremāliem laika apstākļiem nākotnē.

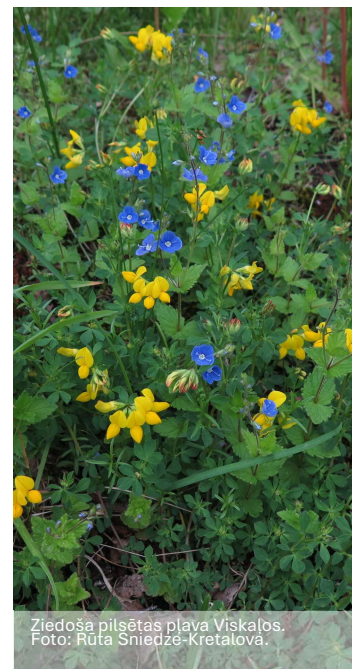
LSM, Rietumeiropā valda ekstrēms karstums un plosas plaši mežu ugunsgrēki

Karstumviļņi

LSM, Bosnijā un Hercegovinā izcēlušies plaši plūdi

Plūdi

Ziedoša pilsētas pļava Viskafos.
Foto: Rūta Sniedze-Kretalova.

Samazinās bioloģiskā
daudzveidība

LSM, Eksperti: Glāzgovas klimata samits ir izšķirīgs brīdis cīņā pret klimata pārmaiņām

Samazinās iedzīvotāju
veselība un labbūtība

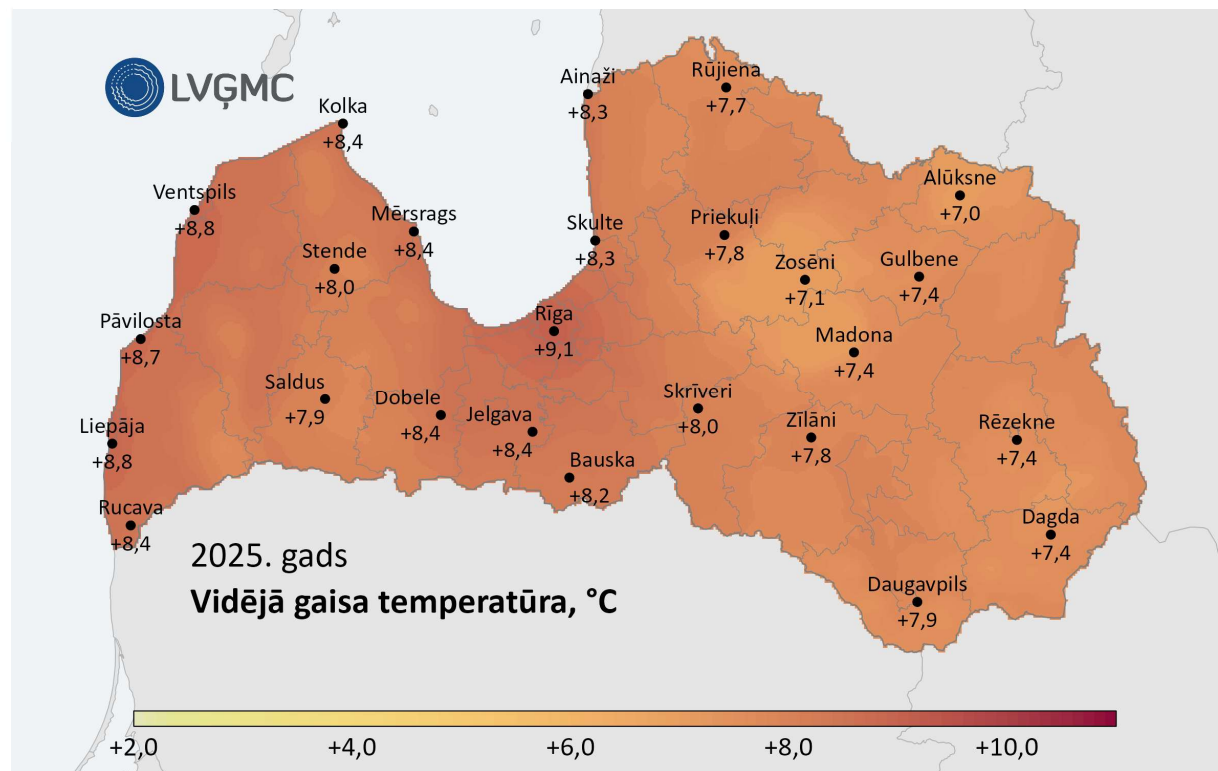

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvija 2025. gadā

Vidējā gaisa temperatūra Latvijā 2025. gadā bija $+8,0\text{ }^{\circ}\text{C}$, kas ir **$1,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ virs klimatiskās standarta normas** (1991.–2020. gads), rezultātā tas bija **13. gads pēc kārtas, kas ir siltāks par klimatisko standarta normu**, un ierindojās 4. vietā starp siltākajiem gadiem novērojumu vēsturē (kopš 1924. gada).

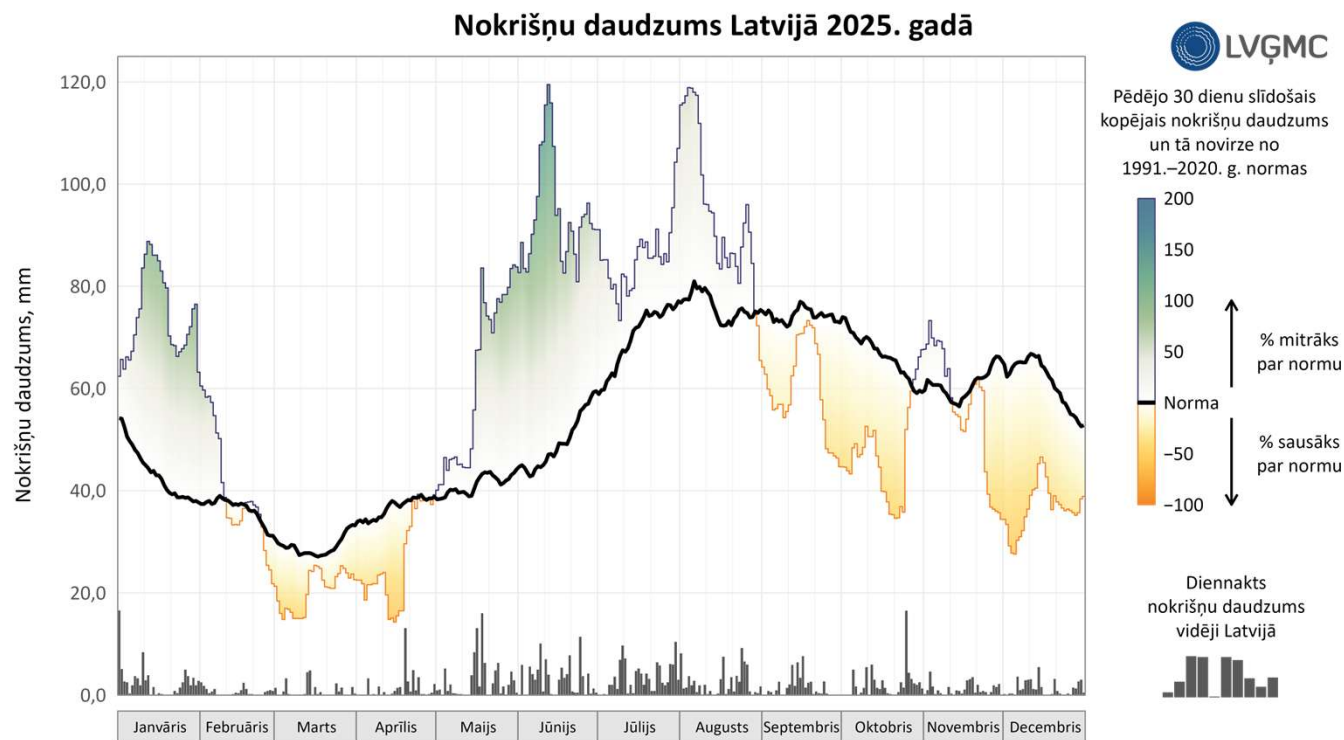

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvija 2025. gadā

Pagājušajā gadā Latvijā bija vērojami **izteikti mitruma un sausuma periodi**. Kopējais nokrišņu daudzums Latvijā 2025. gadā bija 707,2 mm, kas ir **3% virs gada normas** (685,6 mm).

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabā balstīti risinājumi

Ietver risinājumus kā daļu no dabas, lai risinātu sabiedrības problēmas, atbalstot cilvēku labklājību un bioloģisko daudzveidību vietējā līmenī.

Dažkārt tos dēvē par **dabiskajiem klimata risinājumiem**.

Tie var vienlaicīgi **rentabli un estētiski** uzlabot pilsētu ilgtspējību, noturību un dzīvotspēju.

Dabā balstīti risinājumi spēj nodrošināt ilgtermiņa vides, sociālus un ekonomiskos ieguvumus:

Pielāgošanās
climata
pārmaiņām

Zaļās darba
vietas

Kopienas
noturību

Veselības
ieguvumus

Veselīgu un
pieejamību
pārtiku

Tīru gaisu
un ūdeni

Katastrofu
risku novēršanu

Ekosistēmu
integrēšanu

Bioloģiskās
daudzveidības
palielināšanos

LIFE LATESTadapt projekts

16 organizācijas:

- Nacionālā līmeņa pārstāvniecība: VARAM
- Vietēja līmeņa: 3 pašvaldības no Latvijas, 4 no Igaunijas
- Nevalstiskās organizācijas: Baltijas Vides Forums Latvija un Igaunija
- Zinātniskās organizācijas: RTU, TALTECH
- Pētniecība: Vides Risinājumu Institūts, Baltijas Krasti, NordicBotanical

PROJEKTA MĒRĶIS

Paaugstināt Latvijas un Igaunijas pilsētu pielāgotību ekstremāliem laikapstākļiem, veicinot dabā balstīto risinājumu izmantošanu, digitālo risinājumu ieviešanu un kapacitātes paaugstināšanu pašvaldībās.

Ieviešot dabā balstītus risinājumus 8 Igaunijas un Latvijas demonstrāciju pašvaldību pilsētvidēs, tiks izstrādāti pluvioālo plūdu simulācijas modeļi un izmantotas pārbaudītas jaunas augu sugu kopienas ar augstu klimatnoturības potenciālu. **Rezultātā tiks izstrādāta atbalsta sistēma lēmumu pieņemšanai par klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas pasākumiem, lai attīstītu un īstenotu dabā balstīto risinājumu ieviešanu klimata noturīgā pilsētu plānošanā.**

Zili-zalās infrastruktūras un dabā balstīti risinājumi tiks ieviesti pašvaldības plānošanā demonstrācijas projektu pilsētās, **izstrādājot “Zaļināšanas plānus”**. Lai veicinātu sabiedrības izpratni par klimata pārmaiņu pielāgošanās pasākumiem, projekta mērķis ir iesaistīt vietējo sabiedrību dabā balstītu risinājumu kopīgā attīstīšanā un uzturēšanā.

PROJEKTA KOORDINATORS	KOPĒJAIS BUDŽETS	PROJEKTA ILGUMS	IESAISTĪTIE PARTNERI
Viimsi pašvaldība (Igaunija)	5,1 M. EUR	5 gadi (2022 - 2027)	16 kopā (8 no LV, 8 no EE)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Projekta ietekme

1) Plašāka **dabā balstīto risinājumu** izmantošana mazinot ekstremālo laikapstākļu radītos riskus

2) Plašāka **digitālo** rīku izmantošana plānošanā un proaktīva rīcība ekstremālo laikapstākļu pārvaldībai

3) Uzlabota pašvaldību **plānošanas** prakse, pielāgojoties ekstremālajiem laikapstākļiem, plānojot zaļo infrastruktūru un izmantojot dabā balstītos risinājumus

4) Spēcīga kopienu **iesaiste** un plānošanas dokumentu ieviesēju **prasmju uzlabošana** zinātniski pamatotākai atbildei uz ekstremālo laikapstākļu izaicinājumiem

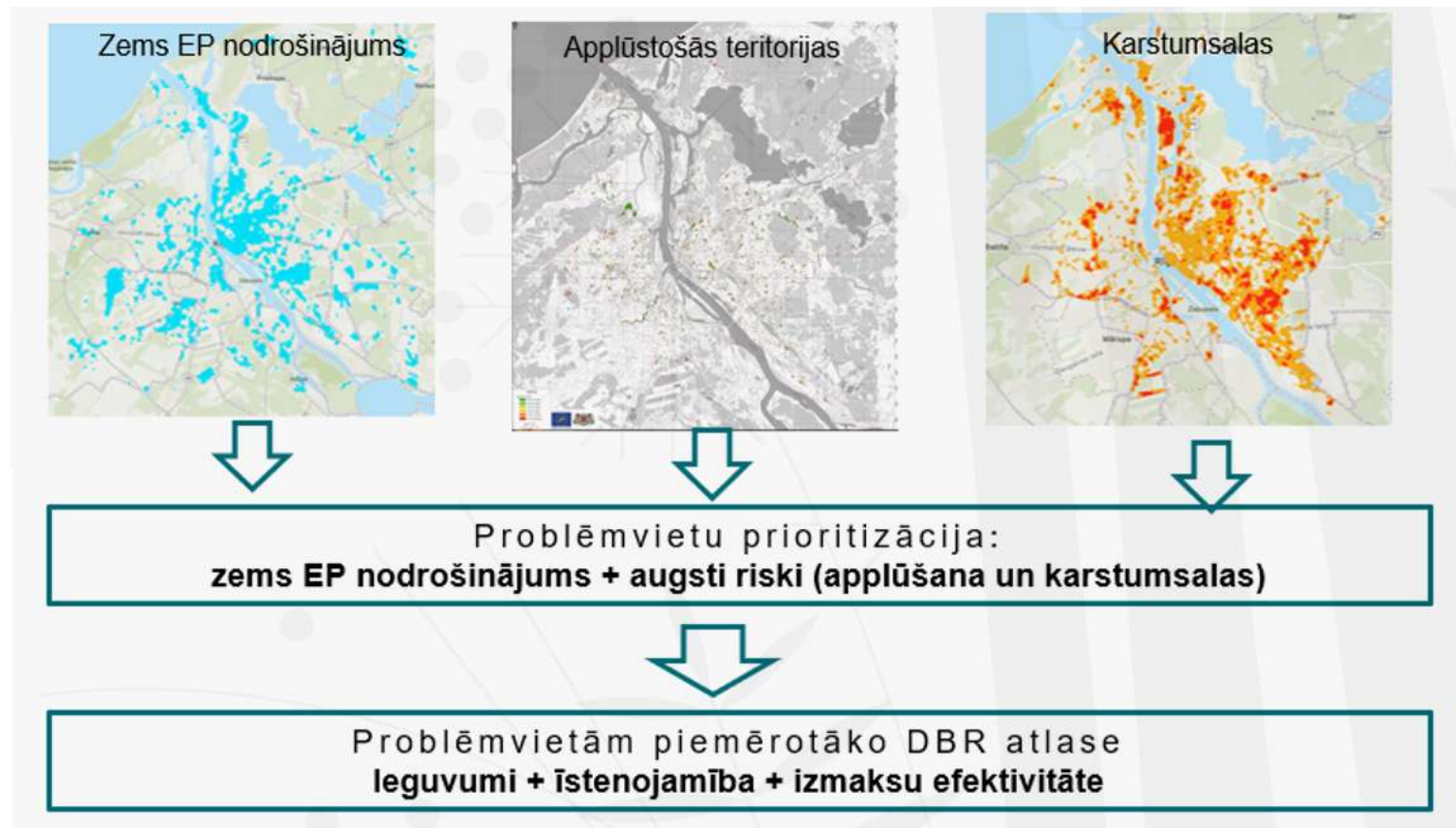

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS

Zaļās infrastruktūras kartēšana un problēmviētu identificēšana

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

ZAĻĀS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS

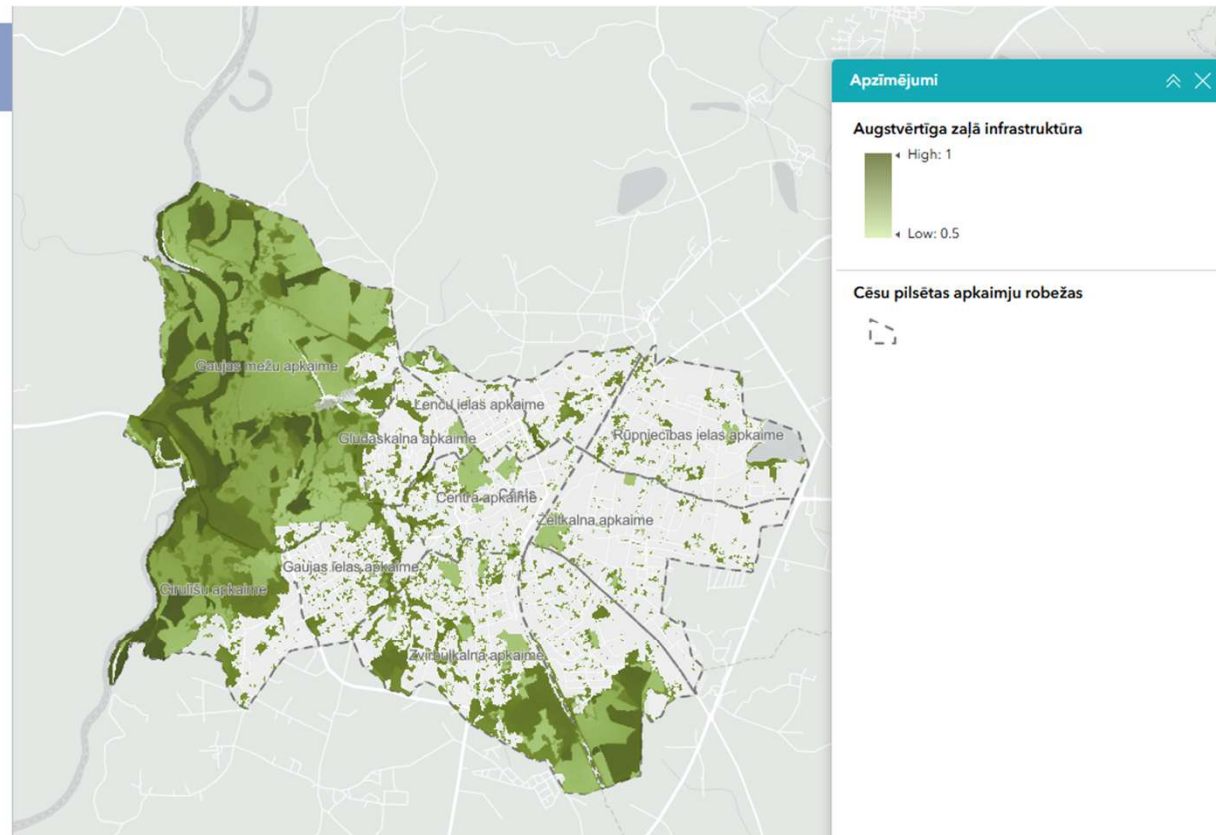
Zaļās infrastruktūras kartēšana

Zaļās infrastruktūras novērtējums

Zaļā infrastruktūra (ZI) ir stratēģiski plānots pilnīgi vai daļēji dabisku teritoriju tīkls, kas ietver visa veida un izmēra zaļās teritorijas. Pilsētu ZI ietver dabas teritorijas un zaļās zonas, kas sniedz plašu spektru ar ekosistēmu pakalpojumiem un uzlabo pilsētvides kvalitāti. Tās apzināšana ir pamats pārdomātai un zināšanās balstītai zaļo teritoriju pārvaldībai.

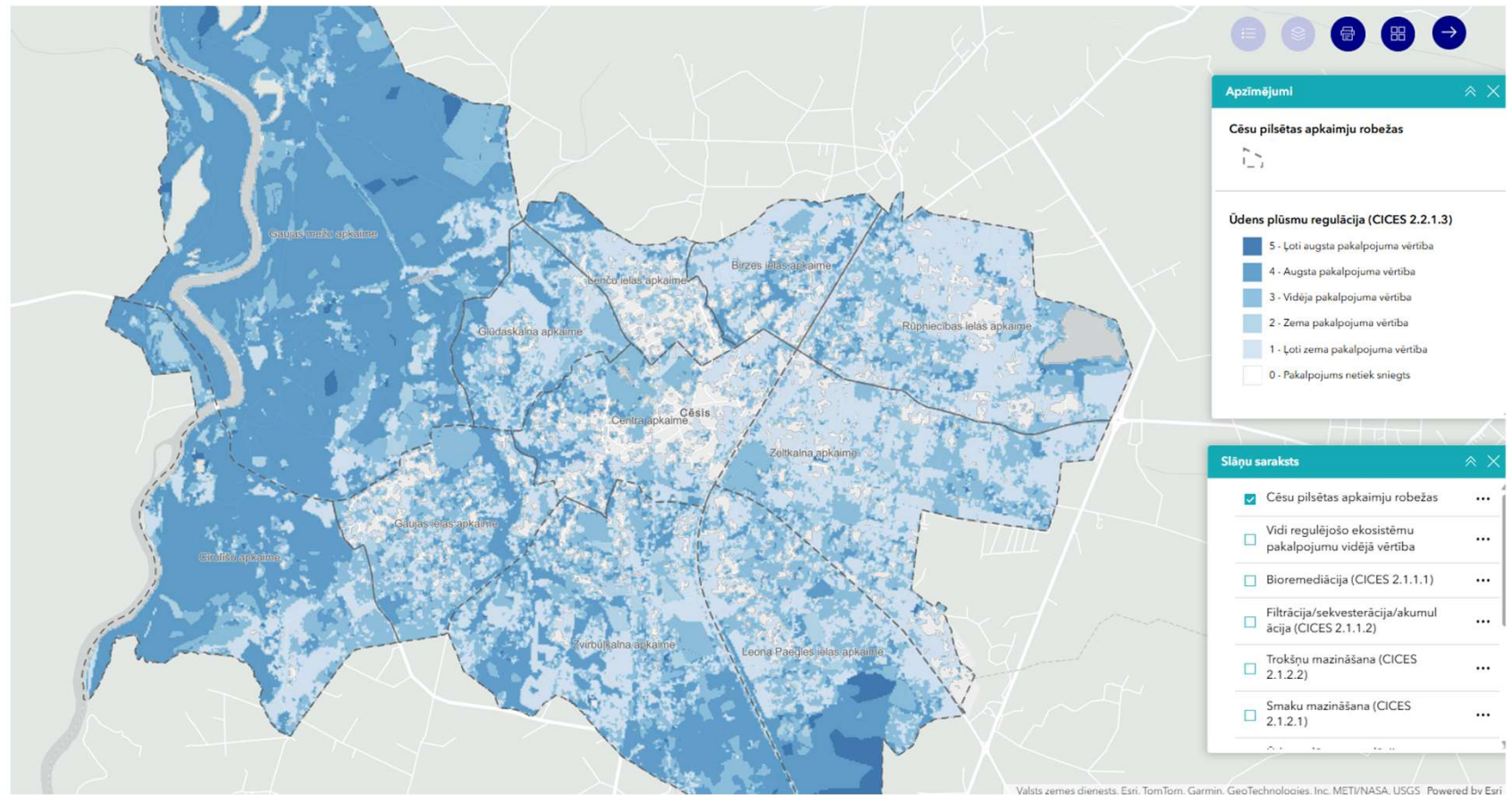
LIFE LATESTadapt projekta ietvaros zaļās infrastruktūras izdalīšanā tika izmantota ekosistēmu pakalpojumu kartēšanas pieeja, lai identificētu teritorijas ar augstu un ļoti augstu vidi regulējošo pakalpojumu vērtējumu. Vidi regulējošie ekosistēmu pakalpojumi ir ieguvumi no ekosistēmā notiekošiem pašregulācijas procesiem. Papildus novērtējumā tika integrēti biotopu kartēšanas rezultāti un citi būtiski telpiskie dati (piemēram pilsētu izstrādātie apstādījumu plānu dati), lai noteiktu prioritārās ZI zonas. Pamatā izmantotais ekosistēmu pakalpojumu novērtējums balstīts jaunākajos (2019) pieejamajos topogrāfiskās kartes datos. Šāda pieeja ļauj sistemātiski plānot pilsētas zaļo infrastruktūru, integrējot ekosistēmu pakalpojumu potenciālu un pielāgošanās stratēģijas klimata pārmaiņām.

Augstvērtīgas ZI prioritizācijas modelis veidots, apvienojot dzīvotņu izplatības, vidi regulējošo ekosistēmu pakalpojumu izplatības datus. Rezultāts attēlots kā gradients, kur tumšāka krāsa norāda uz augstāku teritorijas prioritāti pilsētas ZI plānošanā.

The logo for Life LATESTadapt features the word "Life" in a script font, "LATEST" in a bold sans-serif font, and "adapt" in a script font. Below the text is a circular emblem containing a stylized green leaf and a cluster of colorful buildings (yellow, orange, and blue).

Ekosistēmu pakalpojumu kartēšana

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

ZAĻŠ INFRASUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS

Plūdu un karstuma risku kartēšana

Problēmvietas

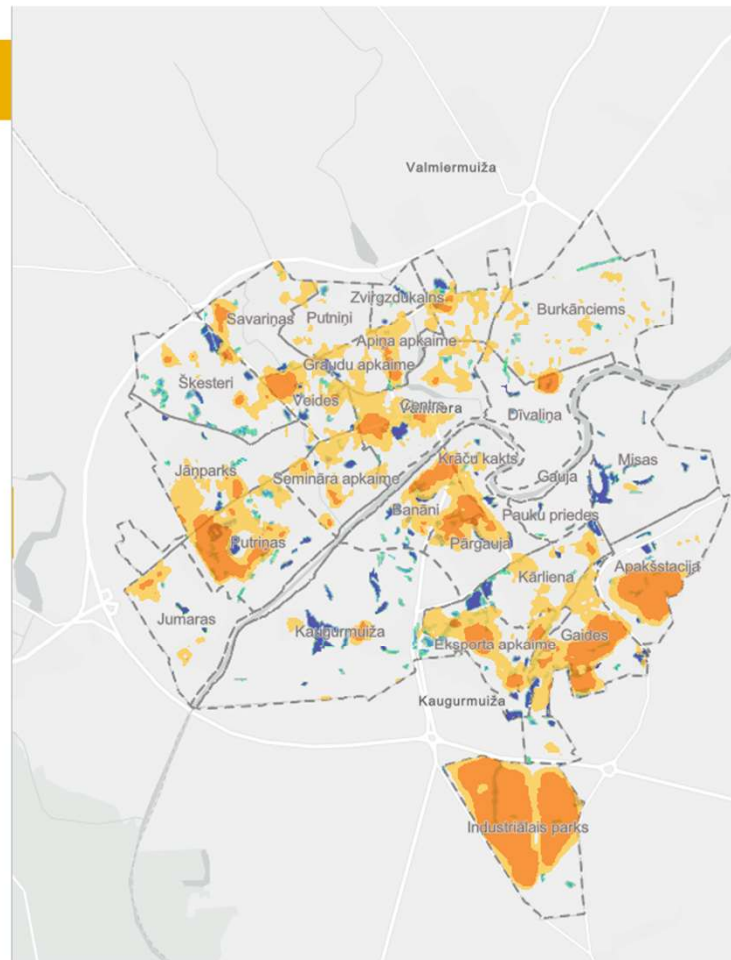
LIFE LATESTadapt projektā veikta ar klimata pārmaiņām saistītu problēmvieta kartēšana pilsētās, fokusējoties uz vietām ar augstu lietusgāzu plūdu risku un karstumsalām.

Problēmvieta apzināšana ir balstīta uz plūdu risku un karstumsalas modeļiem, kā arī zaļās infrastruktūras novērtējumu:

- karstumsalu kartēšana veikta, analizējot no satelītdatiem iegūto informāciju par zemes virsmas temperatūru un zemes segumu;
- plūdu risku novērtēšanai veikta hidrodinamiskā modelēšana, izmantojot reljefa modeli, gruntsūdens līmeņa datus, kā arī zemes seguma un augsnes datus, kas raksturo virsmas caurlaidību;
- zaļās infrastruktūras novērtējums veikts, izmantojot ekosistēmu pakalpojumu kartēšanas pieeju, kurā pilsētvides spēja nodrošināt vidi regulējošos ekosistēmu pakalpojumus noteikta, balstoties uz zemes seguma/lietojuma veidu.

Izmantojot telpiskās prioritizācijas rīku "Zonation", izstrādāts modelis, kas identificē vietas ar augstāko plūdu un karstumsalu risku, kā arī zemāko šo riskus mazināšanai nepieciešamo ekosistēmu pakalpojumu nodrošinājumu.

Sadarbībā ar pašvaldību ekspertiem izvēlētas vietas, kurās primāri varētu tikt īstenoti dabā balstīti risinājumi situācijas uzlabošanai. Vietu atlasē ņemti vērā gan plūdu risku un karstumsalu prioritizācijas rezultāti, gan pašvaldību prioritātes un iespējas šo risinājumu īstenošanai. Katrai no izvēlētajām vietām ir piedāvāti iespējamie risinājumi, kā arī novērtēti to sagaidāmie vides un sociālekonomiskie ieguvumi. Piedāvātos risinājumus iespējams aplūkot, kartē uzklīkšķinot uz konkrētās vietas un atverot saiti uz nirstošajā logā.

Apzīmējumi

Karstumsalas

Izteikta karstumsala

Mērena karstumsala

Nav karstumsalas

Plūdu modelis

> 1,5 Vidējais applūšanas dziļums (m)

1 - 1,5 Vidējais applūšanas dziļums (m)

0,5 - 1 Vidējais applūšanas dziļums (m)

0,3 - 0,5 Vidējais applūšanas dziļums (m)

0,15 - 0,3 Vidējais applūšanas dziļums (m)

< 0,15 Vidējais applūšanas dziļums (m)

Valmieras pilsētas apkaimju robežas

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti

LIFE LATESTadapt

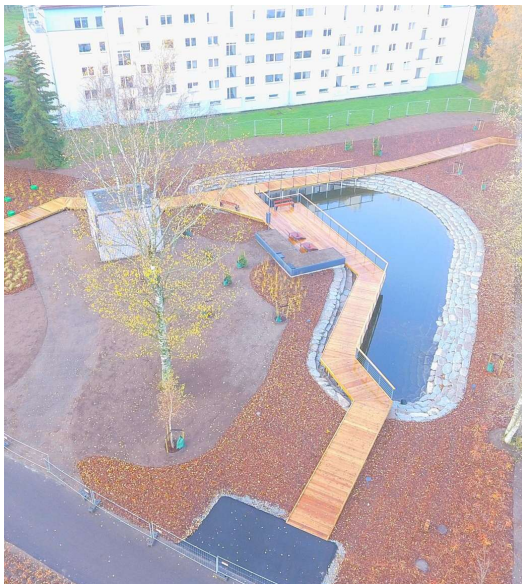

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti

Viimsi

- Ūdens pārplūdes **dīķis** apvienojumā ar **atpūtas zonu** ar zaļo infrastruktūru
- Pazemes ūdens pārplūdes **savākšanas tvertne** un viedā apūdeņošanas sistēma

Narva

- Projektā plānota **kanalizācijas sistēmas**, apkalpošanas vietas un **gājēju tilta** izbūve.
- Tiks izbūvēts un piepildīts **dīķis** ar grants ūdeni, kā arī no Kudrukūla strauta caur caurteku.
- No dīķa ūdens tiek novadīts caur **ugunsdzēsības ūdens konteineru** ar pārplūdi atpakaļ uz Kudrukūla strautu.

Rakvere

- Rekonstruē Rakveres pilsētas parka **dīķu novadgrāvi** un **samazina nitrātu** saturu dīķos un galvenajā grāvī
- Izmanto **filtrus ar koksnes šķeldas** pildījumu
- Palielina pilsētas noturību pret plūdiem

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti

Haapsalu

- Regulators **jūras līmeņa** celšanās ietekmes mazināšanai,
- **Krasta** aizsarguzbērums,
- levalka stihiskai vētras ūdeņu apstrādei, pirms tas sasniedz jūru
- **Kopienas** teritorija

Voru

- Plūdu kontroles **mitrājs**
- **Atpūtas zona** ar zaļo infrastruktūru

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE LATESTadapt

Dabā balstītu risinājumu demonstrēšanas pilotprojekti

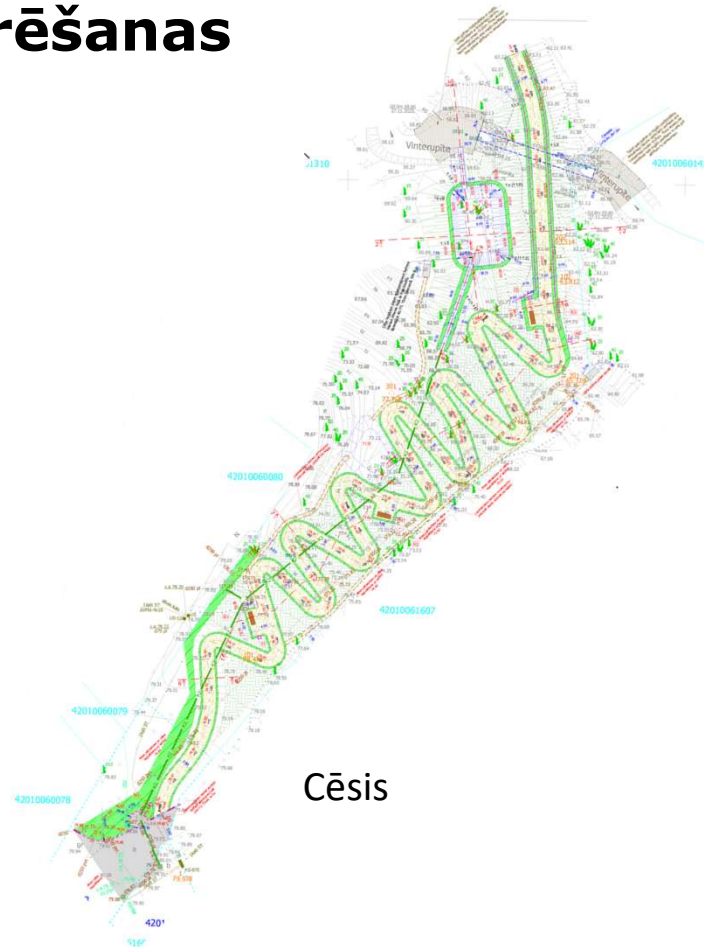
Rīga

- **Zaļās sienas;**
- **Lietusdārzi** ar lietusūdens lokālu un dabisku/daļēji slēgtu apsaimniekošanu, veidojot bioeplakas, izbūvējot **savākšanas tvertni**;
- **Parkleti** ar iestrādātiem lietusūdens uzkrāšanas risinājumiem, ikdienas laistīšanas samazināšanai

Valmiera

- **Zaļa autostāvvietā** ar kokiem, **ievalkām** un ūdens aizturēšanas sistēmu;
- „Hydrorock” risinājums **sausuma** pārvaldībai

Cēsis

- Paredzēta apjomīga daudzuma lietusūdeņu novadīšana pa **nogāzi** uz Vinterupīti;
- Paredzēta vaļēja betona tekne ar **straumes slāpētājiem** un noteci projektētajā **nosēddīķī**.

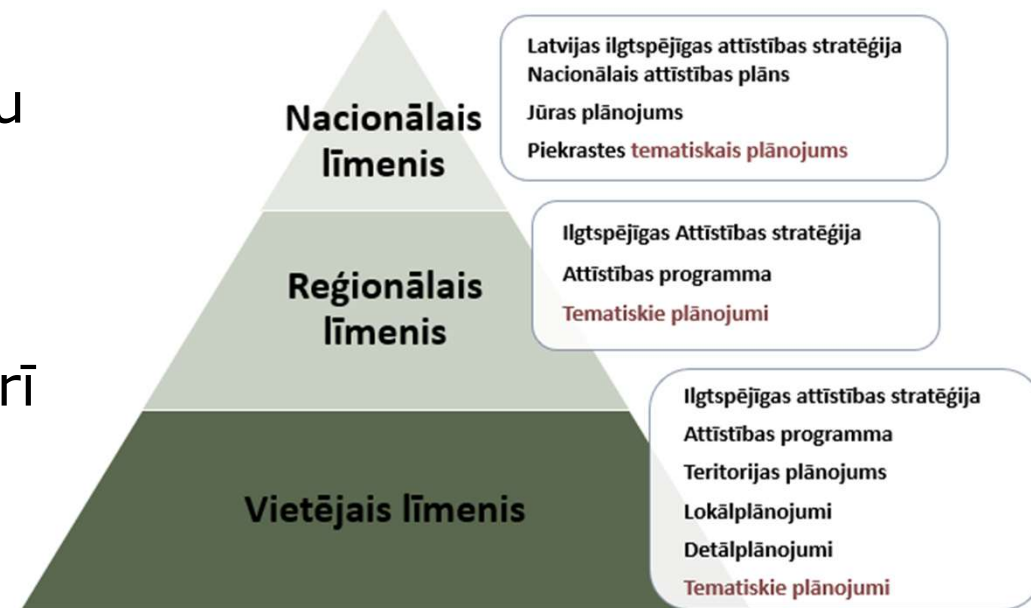
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE LATESTadapt

«Zaļināšanas plānu» īstenošana

- Tiek īstenots kā Tematiskais plānojums
- Darbnīcas ar pašvaldību un vietējo kopienu vai apkaimju grupu pārstāvjiem
- Procesā tiek iesaistīti arī pētnieki, pilsētu attīstītāji, kā arī zemes īpašnieki.

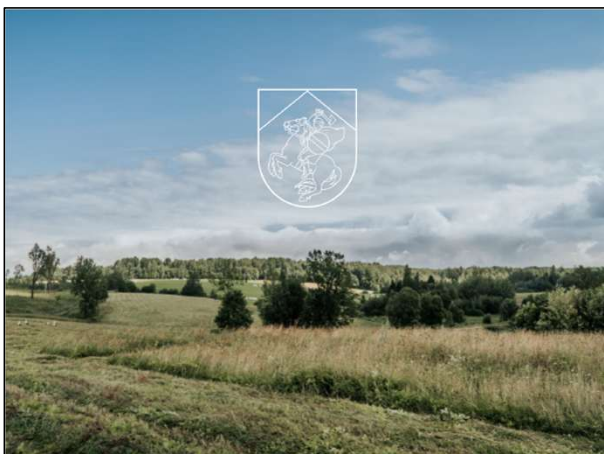

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

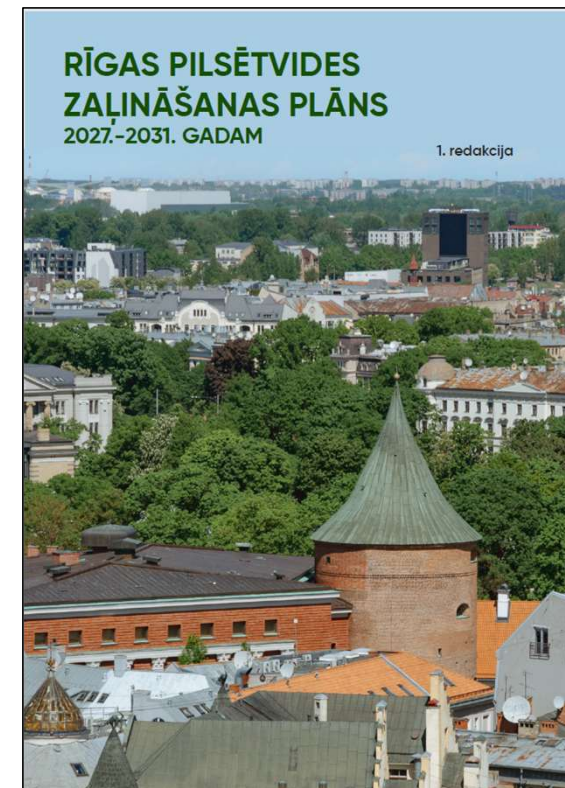
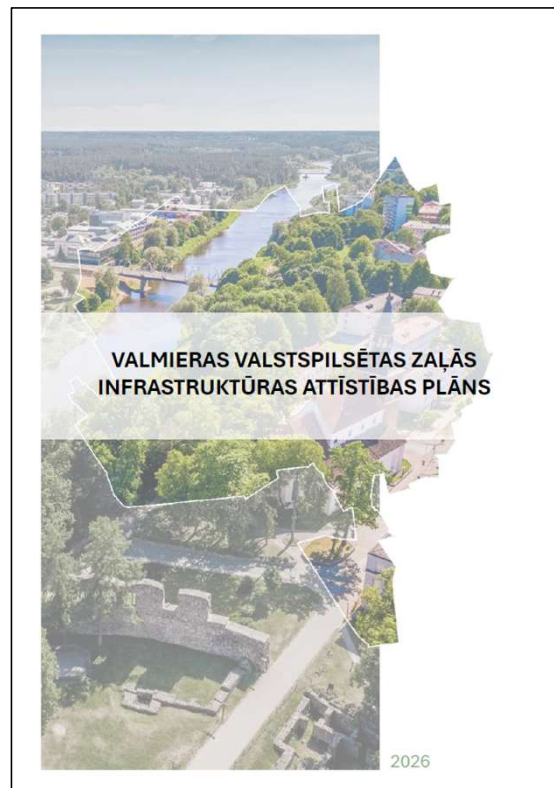

LIFE LATESTadapt

«Zaļināšanas plānu» īstenošana

TEMATISKAIS PLĀNOJUMS
**“Cēsu pilsētas zaļās
infrastruktūras attīstības plāns”**
Cēsu pilsētas zaļināšanas plāns
2026

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

Nature-Based Solutions Cost-Efficiency Tool

Latvian (LV)

Šis rīks palīdz Latvijas un Igaunijas pašvaldībām novērtēt dabā balstītu risinājumu (DBR) rentabilitāti pilsētvides problēmu risināšanai. Tajā ņemtas vērā dažādu DBR risinājumu izmaksas un ieguvumi, tostarp to ietekme uz siltuma salas efektu, lietus plūdu risku, nepietiekamu zaļo infrastruktūru, bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un piesārņojumu. Sniedzot visaptverošu analīzi, rīks palīdz lietotājiem izvēlēties ilgtspējīgus un izdevīgus risinājumus, lai radītu drošāku un veselīgāku pilsētvidi. Vairāk informācijas <https://lifelatestadapt.vilmsivald.ee/>

***Vietas izvēle:** Izvēlieties teritoriju, norādiet precīzu platību, kurā tiks ieviests risinājums. Tas nodrošinās precīzākus izmaksu aprēķinus. Piemēram, vēlāk izvēlieties pilsētas eko-mēbeles, nepieciešams norādīt precīzu platību, kurā mēbele tiek uzstādīta

Platība (m²)*

Problēmas pilsētvidē

Risinājuma izvēle: Izvēlieties risinājumu, kas ir piemērots jūsu izvēlētajai teritorijai, piemēram, zaļo jumtu nebūvē uz zemes.

Siltuma salas efekts

Kādas pilsētvides problēmas risina*	Kopējās uzstādīšanas izmaksas (EUR)	Uzturēšanas izmaksas vienam gadam (EUR)
Koku rindas gar ielām	25250.00	75.00
Apstādījumi (koki/ krūmi/ puķes)	4800.00	150.00
Zaļie balkoni	11500.00	500.00
...	...	...

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

Izmaksu efektivitātes **rīka mērķis** - noteikt optimālu – ekonomiski izdevīgāku – risinājumu.

Izmaksu efektivitātes analīze piedāvā praktisku pieeju DBR izvērtēšanai un optimizācijai, sniedzot izpratni par izmaksām un to mainīgumu.

Priekšrocības:

- **Vienkārša** un pārskatāma rezultātu ieguve un salīdzināšana
- **Pieprasa mazāku datu apkopojumu**, nodrošinot ātrāk un vienkāršāku rīka lietojumu.
- Koncentrējas uz monetārajām izmaksām, nodrošinot **caurspīdīgumu un salīdzināmību**.

Izmaksu komponentes:

- **Fiksētās/vienreizējās izmaksas:** DBR izveide un būvniecība
- **Pastāvīgās/ uzturēšanas izmaksas:** regulārās vai patstāvīgās izmaksas, DBR uzturēšanai

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

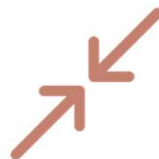

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

Vides ieguvumi

Uzlabo ekosistēmu noturību
Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Piesārņojuma mazināšana
(gaiss ūdens, augsne).
Bioloģiskās daudzveidības
palielināšanās

Sociālie ieguvumi

Veselības uzlabošanās
Rekreācijas iespējas
Stiprina kopienu un saikni
Izglītība un vides apziņa

Ekonomiskie ieguvumi

Ilgtermiņa izmaksu ietaupījumi
salīdzinājumā ar tradicionālo
infrastruktūru
Nekustamā īpašuma vērtības
pieaugums teritorijās blakus
zaļajām zonām

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

Nature-Based Solutions Cost-Efficiency Tool

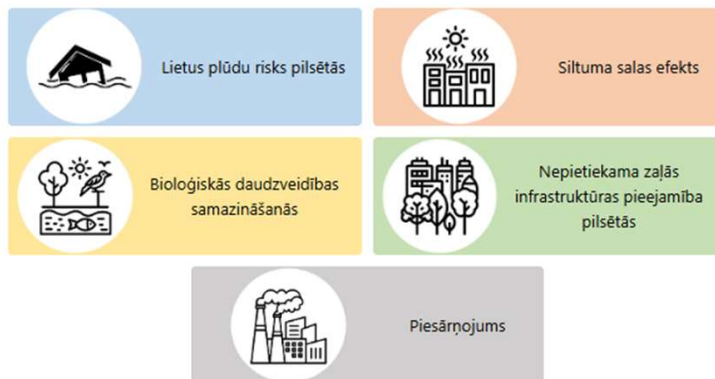
Latvian (LV)

Šis rīks palīdz Latvijas un Igaunijas pašvaldībām novērtēt dabā balstītu risinājumu (DBR) rentabilitāti pilsētvides problēmu risināšanai. Tajā ņemtas vērā dažādu DBR risinājumu izmaksas un ieguvumi, tostarp to ietekme uz siltuma salas efektu, lietus plūdu risku, nepietiekamu zaļo infrastruktūru, bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un piesārņojumu. Sniedzot visaptverošu analīzi, rīks palīdz lietotājiem izvēlēties ilgtspējīgus un izdevīgus risinājumus, lai radītu drošāku un veselīgāku pilsētvidi. Vairāk informācijas <https://lifelatestadapt.vilmsivald.ee/>

***Vietas izvēle:** Izvēlieties teritoriju, norādiet precīzu platību, kurā tiks ieviests risinājums. Tas nodrošinās precīzākus izmaksu aprēķinus. Piemēram, vēlāk izvēlieties pilsētas eko-mēbeles, nepieciešams norādīt precīzu platību, kurā mēbele tiek uzstādīta

Platība (m²)*

Problēmas pilsētvidē

Tālāk

1. solis:

Definējiet platību, kurā tiks ieviests DBR. Izvēlieties vienu **galveno** problēmu, kas jārisina.

2. solis:

Pieņemiet lēmumu, pamatojoties uz:

- DBR, ko var ieviest konkrētajā teritorijā;
- Papildus ieguvumiem, ko var sniegt DBR;
- Ieviešanas un uzturēšanas izmaksām.

3. solis - Analīze

Kura būtu vispiemērotākā atrašanās vieta;
Kādi uzdevumi būtu jāveic;
Cik izmaksātu katrs darbs. (Izmaksas var mainīties atkarībā no konkrētās situācijas.)

www.Ej.uz/NBStool

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

Risinājuma izvēle: Izvēlieties risinājumu, kas ir piemērots jūsu izvēlētajai teritorijai, piemēram, zaļo jumtu nebūvē uz zemes.

	Siltuma salas efekts		Kopējās uzstādīšanas izmaksas (EUR)	Uzturēšanas izmaksas vienam gadam (EUR)
Koku rindas gar ielām	Kādas pilsētvides problēmas risina*			
	Siltuma salas efekts	● ● ●		
	Ūdens piesārņojums	● ●		
	Gaisa piesārņojums	● ● ●		
	Lietus plūdu risks pilsētās	● ● ●	25250.00	75.00
Apstādījumi (kokai/ krūmi/ puķes)	Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās	● ● ●		
	Nepietiekama zaļās infrastruktūras pieejamība pilsētās	● ● ●		
	Siltuma salas efekts	● ● ●		
	Nepietiekama zaļās infrastruktūras pieejamība pilsētās	● ● ●		
	Ūdens piesārņojums	● ●	4800.00	150.00
Zaļie balkoni	Gaisa piesārņojums	● ● ●		
	Lietus plūdu risks pilsētās	● ● ●		
	Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās	● ● ●		
	Siltuma salas efekts	● ● ●		
	Gaisa piesārņojums	● ● ●	11500.00	500.00
	Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās	● ● ●		
	Nepietiekama zaļās infrastruktūras pieejamība pilsētās	● ● ●		
	Siltuma salas efekts	● ● ●		
	Lietus plūdu risks pilsētās	● ● ●		
	Ūdens piesārņojums	● ●		
	Gaisa piesārņojums	● ● ●		
	Lietus plūdu risks pilsētās	● ● ●		

1. solis:

Definējiet platību, kurā tiks ieviests DBR.
Izvēlieties vienu **galveno** problēmu, kas
jārisina.

2. solis:

Pieņemiet lēmumu, pamatojoties uz:

- DBR, ko var ieviest konkrētajā teritorijā;
- Papildus ieguvumiem, ko var sniegt DBR;
- Ieviešanas un uzturēšanas izmaksām.

3. solis - Analīze

Kura būtu vispiemērotākā atrašanās vieta;
Kādi uzdevumi būtu jāveic;
Cik izmaksātu katrs darbs. (Izmaksas var
mainīties atkarībā no konkrētās situācijas.)

www.Ej.uz/NBStool

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

		Vienības izmaksas*	Kopējās norādītās platības izmaksas 100m ²
1	Koku skaita, sugas un novietojuma izvēle	Ainavu arhitekts vai dārznieks novērtē stādīšanas vietas parametrus (augšes tipu, saules gaismu, pieejamo sakņu telpu, tuvumu elektrības līnijām utt.), lai noteiktu piemērotākās koku sugas un to novietojumu.	10 EUR/ stunda 2000 EUR
2	Stādu iegāde	Iegādāties kokus no stādaudzētavas, ņemot vērā izvēlēto sugas un izmērus.	5250 EUR/ 1 koks 17500 EUR
3	Teritorijas sagatavošana	Attīrīt stādīšanas vietu no esošajiem augiem, ietves vai citiem šķēršļiem. Ja nepieciešams veiciet augsnes uzlabošanas darbus, piemēra, pievienojot substrātu vai mēslojumu.	5 EUR/m ² 500 EUR
4	Koka sakņu vadīšanas sistēma	Ja koks tiek stādīts vietā ar ierobežotu sakņu augšanas telpu (piemēram, tuvu ietvei), jāuzstāda sakņu vadīšanas sistēma, lai novērstu sakņu bojājumus infrastruktūrai	450 EUR /1 koks 1500 EUR
5	Koka sakņu aerācijas un apūdeņošanas sistēma	Ja nepieciešams, jāuzstāda sakņu aerācijas un apūdeņošanas sistēma, lai nodrošinātu optimālus apstākļus koku augšanai.	450 EUR /1 koks 1500 EUR
6	Stādīšana	Dārznieks vai ainavu arhitekts iestāda kokus saskaņā ar projektu, nodrošinot piemērotu stādīšanas dziļumu un attālumu starp kokiem.	225 EUR /1 koks 750 EUR
7	Stumbra un sakņu aizsargpasākumi	Tiek uzstādīti stumbra aizsargi, lai aizsargātu kokus no mehāniskiem un dzīvnieku nodarītiem bojājumiem. Izmanto sakņu aizsargus, lai novērstu sakņu bojājumus	450 EUR /1 koks 1500 EUR
	SUMMA:		25250 EUR
8	Uzturēšana	Regulāra laistīšana, īpaši sausuma periodos. Mēslošana, lai nodrošinātu kokiem nepieciešamās barības vielas. Aizsardzība pret kaitēkļiem un slimībām. Apgrīšana un vainaga formēšana. Bojāto zaru apgrīšana. Lapu grābšana.	0.75 EUR/m ² 75 EUR

1. solis:

Definējiet platību, kurā tiks ieviests DBR. Izvēlieties vienu **galveno** problēmu, kas jārisina.

2. solis:

Pieņemiet lēmumu, pamatojoties uz:

- DBR, ko var ieviest konkrētajā teritorijā;
- Papildus ieguvumiem, ko var sniegt DBR;
- Ieviešanas un uzturēšanas izmaksām.

3. solis - Analīze

Kura būtu vispiemērotākā atrašanās vieta;

Kādi uzdevumi būtu jāveic;

Cik izmaksātu katrs darbs. (Izmaksas var mainīties atkarībā no konkrētās situācijas.)

www.Ej.uz/NBStool

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

***Izmaksu pielāgošana:** Pārskatiet ieviešanas soļus un pielāgojiet izmaksas, ņemot vērā savas zināšanas un vietējos apstākļus. Ja kāds no soļiem Jūsu gadījumā nav nepieciešams, ievadiet '0', lai to ņemtu no kopējām izmaksām

Platība (m²)		100		
Problēmas pilsētvidē		Lietus plūdu risks pilsētās		
Izvēlētais risinājums		Lietus dārzi (+ lietusūdens savākšanai un izmantošanai)		
		Lietus dārzi ir sekla iepakla, kuras apstāda ar ūdens izturīgiem augiem un kas paredzētas lietus ūdens noteces uztveršanai, filtrēšanai un infiltrācijai, samazinot lietusūdens piesārņojumu un mazinot plūdu risku. Piemērotas teritorijas: Šos dārzus var izveidot dažādās pilsētvides vietās tostarp privātmāju pagalmos, autostāvvietās, parkos un gar ielām, nodrošinot gan funkcionālus, gan estētiskus ieguvumus, vienlaikus veicinot ilgtspējīgas ūdens apsaimniekošanas prakses.		
			Vienības izmaksas*	Kopējās norādītās platības izmaksas 100m²
1	Darba vietas izvēle un izpēte	Izvēlas piemērotu vietu lietus dārzam, ņemot vērā reljefu (nepieciešams neliels slīpums), augsnes tipu, saules gaismas pieejamību un attālumu no ēkām. Veic augsnes analīzi, lai noteiktu tās spēju uzsūkt ūdeni un nepieciešamību pēc augsnes ielabošanas. Izvērtē iespējamās lietus ūdens savākšanas veidus (no jumtiem, celiņiem u.c.) un to novadīšanu uz lietus dārzu.	10 EUR/stunda	1000 EUR
2	Projektēšana un dizains	Izstrādā lietus dārza dizainu, ņemot vērā tā izmērus, formu, dziļumu un augu izvēli. Projektē lietus ūdens savākšanas un novadīšanas sistēmu, iekļaujot nepieciešamās caurules, notekas, filtrus un citas komponentes. Apsver iespēju ierīkot papildus elementus, piemēram, dekoratīvus akmeņus, tiltiņus vai soliņus.	10 EUR/stunda	1000 EUR
3	Zemes darbi	Izrok iepakla atbilstoši projektam, nodrošinot nepieciešamo slīpumu un dziļumu. Sagatavo augsni, uzlabojot tās struktūru un ūdens caurlaidību, ja nepieciešams.	50 EUR/m3	5000 EUR
4	Infiltrācijas sistēmas ierīkošana	Ja nepieciešams, ieklāj ģeotekstilu, lai novērstu augsnes noskalāšanos. Aizpilda iepakla ar piemērotu infiltrācijas materiālu (grants, šķembas, keramzīts). Uzstāda nepieciešamās caurules un akas ūdens novadīšanai.	20 EUR/m2	2000 EUR
5	Augu izvēle un stādīšana	Izvēlas piemērotus augus, kas spēj paciest gan sausuma periodus, gan ilgstošu mitrumu. Stāda augus atbilstoši to augšanas prasībām un dārza dizainam.	30 EUR/ m2	3000 EUR
6	Lietus ūdens savākšanas sistēmas uzstādīšana	Uzstāda notekas un caurules, lai savāktu lietus ūdeni no jumtiem vai citām virsmām. Pievieno filtrus, lai attīrītu ūdeni no lielākajiem piemaisījumiem. Novada attīrīto ūdeni uz lietus dārzu.	50 EUR/ gab	2500 EUR
SUMMA:				14500 EUR
7	Uzturēšana	Regulāra laistīšana sausuma periodos. Nezāļu apkarošana. Augu apgriešana un veidošana. Infiltrācijas sistēmas pārbaude un tīrīšana.	0.75 EUR/m2	75 EUR
Kopējās uzstādīšanas izmaksas (EUR): 14500 EUR				
Uzturēšanas izmaksas vienam gadam (EUR): 75 EUR				

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabā balstītu risinājumu izmaksu rīks

IEROBEŽOJUMI:

Dati un informācijas avoti 2023-2024:

- Informācija par darbinieku atalgojumu (piemēram, [CSB Latvija](#); [Statistika Igaunijā](#)).
- Publiski pieejama informācija no kokaudzētavām par stādu un stādīšanas izmaksām (piemēram, [Latvijas Stādi](#); [Nordic Botanical](#); [Nurgapuukool](#); [Tõnu Talu Puu Kool](#)).
- Specializēto būvniecības un dārzkopības uzņēmumu izmaksas (pakalpojumi, preces) (piemēram, [Laukumi](#); [AkmensCentrs](#); [Zogs.lv](#); [Dbuve](#); [Maidina](#); [Brigada](#); [Izolācijas](#); [Brugel](#); [Pleve](#); [Dalss](#); [Haljastus](#); [Kopavennad](#); [Lillhaljastus](#); [Katuseprofid](#); [Juhani Puukool](#); [Kivid Keskus](#)).
- Apkopota informācija par līdzīgu projektu faktiskajām izmaksām (piemēram, [Balso Riga](#); [Citify](#); [Green Tallinn](#)).

IZMAKSU EFEKTIVITĀTES RĪKS

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Applūšanas mazināšana ar lietusdārziem

DABĀ BALSTĪTI RISINĀJUMI applūšanas un karstuma problēmu mazināšanai Tavā īpašumā

Vai pēc spēcīgām lietussgāzēm Tavā īpašumā pastiprināti uzkrājas ūdens, vai arī
vasaras tveicē pagalmā kļūst neizturami karsts un zāliens sāk dzeltēt?

Tad Tev jāzina sekojošais:
Pirmkārt, šīs problēmas pašas no
sevis nepazudīs un klimata pārmaiņu
ietekmē tās var pat saasināties, jo zināt-
nieki paredz, ka nākotnē gan spēcīgas
lietussgāzes, gan karstuma viļņi kļūs
biežāki un intensīvāki.
Otrkārt, labā ziņa ir tā, ka katrs savā
īpašumā var darīt daudz, lai šīs problē-
mas mazinātu, un daba ir mūsu sabied-
rotā šo problēmu risināšanā.

Šajā brošūrā atradīsi ieteikumus un
saites uz papildu informāciju par
dabā balstītiem risinājumiem gan li-
tusūdens plūdu, gan karstuma problē-
mu mazināšanai.

LIFE LATESTadapt

KĀ DABISKĀ VEIDĀ APSAIMNIE- KOT LIETUSŪDĒNI SAVĀ ĪPAŠUMĀ

Lietusūdens apsaimniekošanu ietei-
cams sākt iepazīties šīs brošūras avo-
tām. Galvenā vieta, kur īpašumā vei-
dīgas notekas, ir ēkas jumts un citas
ūdenssamliešanas vietas, tāpēc
piemērot lietusūdens risinājumi būtu
jau pieejami uz ēkas vai to tūlīt tuvumā,
piemēram, zāle jumtā, zāle sienas, li-
tusūdens savākšanas tvertne, kā arī
drīzā atslānā no ēkas - ūdenssar-
caldzīgo segumi, lietusūdens uzturēšanas
dīķi, bioīvākas vai lietusdārzus.

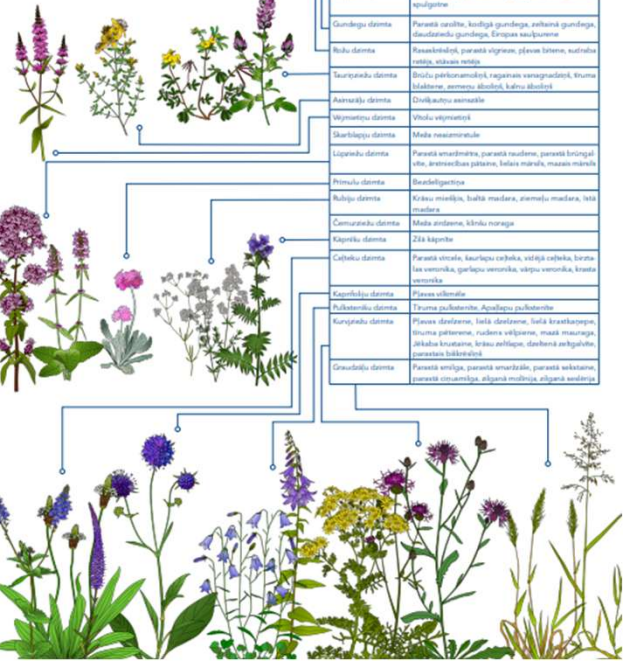
BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA GLĀBĒ NO KARSTUMA

Lietusdārzu veidošana ir izdevīga bie-
žākā parādībā. Vidējais klimats
tieši šajā laikā, kur ir liels apslāpē,
mēs apslāpējam daudzus un daudz-
tūkstus veidus, kas saule uztur (pi-
emēram, asfalta ceļi, asfalta stāve-
tas, betona jumti). Pilsētās un ēku
tehniskās sistēmas arī palīdz rada si-
tumu. Šūnām tiek uzlaboti, piemēram,
no gaisa kondensācijas iekārtām,
sākoties tehnika, kaļķu virsmām
un transportlīdzekļiem. Tāpēc pilsētas
vēlējās teritorijas ar augstāku gaisa
temperatūru nekā apkārtnē - tā sauk-
tā **karstuma sala**. Ja Tavā īpašumā ir
daudz ūdenssamliešanas vietas un iekārtu,
kas uzlabo siltumu, pastāv liels kar-
stuma salveidošanas risks.
Apstādījumu ierīkošana var
būtiski ietekmēt gaisa temperatūru.
Vasaras temperatūras regulēšana
ir koka, kas nodrošina ēnu un atbrīvo
gaisu no gaisa, gan ēnu, tad noņemta
forma ir arī krūmju un lakstaugu.
Karstā laikā (+30 °C), pārvietojot

VIETĒJĀS AUGU SUGAS, KAS PIEMĒROTAS DABĀ BALSTĪTIEM RISINĀJUMIEM LIETUSŪDENS APSAIMNIEKOŠANAI (PIEMĒRAM, LIETUSDĀRZIEM):

Daudzas no mūsu vietējām augu sugām vispār nekad atpūsties no
kultūras, turklāt tas ir labāk parastais mūsu klimatiskajam apstā-
bēm un atbilsta vietējai bioloģiskajai daudzveidībai. Šeit piedāvājam sarakstu
ar augu sugām, kas ir piemērotas mūsu dabiskajai augu videi, kur
vēl ir lietussgāzēm liela nozīme, piemēram, apslāpēšanas mēģe ar sa-
nušo periodiem. Tāpēc šīs sugas ir piemērotas arī atbilstošām lietussgāzēm.
Ieviešot augus, jāņem vērā, ka katrs lietussgāzis ir atšķirīgs, tāpēc ietei-
cams izvēlēties vairākus augus, lai nodrošinātu pietiekamu ūdeņu daudzumu
dīķu gļēvēšanai, ja dīķis augu kultūras vai citu apslāpējošu ierīču

Meļņu dzimta	Smitāja meļņi, dārzeņnieki, līdži, vāļnieki, sarkana apslāpēšana
Guļņdzimta dzimta	Parastā rozāle, kordāģa guļņdzimta, zeltainā guļņdzimta, dzeltenā guļņdzimta, dzeltenā rozāle
Būdu dzimta	Pasākotājs, parastā vīģe, jūras līdži, sarkana rozāle, vāļnieki
Tauriņdzimta dzimta	Būdu pūķu dzimta, parastā vīģe, jūras līdži, sarkana rozāle, vāļnieki
Asiņvārdi dzimta	Asiņvārdi, asiņvārdi
Vāļnieku dzimta	Vāļnieki, vāļnieki
Skarbīgu dzimta	Meļņu rozāle
Līdžu dzimta	Parastā vīģe, parastā rozāle, parastā rozāle, vāļnieki, vāļnieki
Pīrņu dzimta	Bezvērtīgā
Rūķu dzimta	Krāsainā, krāsainā, krāsainā, krāsainā, krāsainā, krāsainā
Čemurīņu dzimta	Meļņu rozāle, krāsainā rozāle
Kopu dzimta	Zāle, kopu
Ciflū dzimta	Parastā vīģe, krāsainā rozāle, krāsainā rozāle, krāsainā rozāle, krāsainā rozāle
Kopu dzimta	Pīrņu dzimta
Pūķu dzimta	Pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta
Kopu dzimta	Pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta
Čemurīņu dzimta	Pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta, pūķu dzimta

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE LATESTadapt

Podkāsti un semināru apkopojumi

Podkāsts "Adapt to Thrive"

Kopumā plānotas septiņas podkastu sērijas, kur tiks apsaktītas šādas tēmas:

- lietus dārzu un citu dabā balstītu risinājumu praktiska izveide pilsētvidē,
- iedzīvotāju un pašvaldību iesaiste klimata pielāgošanās procesos,
- pilotteritoriju piemēri Latvijā un Igaunijā,
- pilsētu zaļināšanas plānošana un tās nozīme nākotnes attīstībā,
- sensoru un datu loma dabā balstītu risinājumu efektivitātes novērtēšanā,
- sabiedrības izpratnes veicināšana par klimata noturību un vidi.

+ #1 Nature-Based Solutions – Our Shield Against Climate Change
+ 2# Rain Gardens – from Science to Your Backyard
+ #3 Can Anyone Create NBS? The Power of Engaged Communities
+ #4 From Blueprint to Soil – Touring the 8 Baltic Demo Sites
+ #5 Urban Greening Plans – How Cities Are Preparing for the Climate Future

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

LIFE LATESTadapt

Podkāsti un semināru apkopojumi

Semināri

05.-06.06.2025. "Dabā balstītu risinājumu plānošana klimata noturībai – no vietējā līdz reģionālam līmenim", Rīga, Latvija

16.-17.10.2025. "Karstuma riska izaicinājumi un risinājumi pilsētvidē", Rīga, Latvija

25.11.2025. "Climate-proof solutions" ("Klimakindlād laheendused"), Viimsi, Igaunija

24.-25.03.2026. "Catchment-based planning and nature-based stormwater solutions to increase climate resilience in cities" ("Valgalapõhine planeerimine ja looduspõhised sademeveelahendused linnade kliimakindluse tõstmiseks"), Tartu, Tallina, Igaunija

17.04.2026. "Urban green space and heat island monitoring with satellite data", tiešsaiste

11.-12.06.2026. "Bērniem draudzīga vide un dabas risinājumi: teorija un prakse", Zemgale, Latvija

23.-24.07.2026. "Dabā balstīti risinājumi jūras un ūdenstilpju aizsardzībā: teorija un prakse", Kurzeme, Latvija

6.-7.08.2026. "Dabā balstīti risinājumi lietusūdeņu pārvaldībai: teorija un prakse", Latgale, Latvija

Pasākums

Seminārs

Ekskursija

Info

Prezentācijas

Zināšanu pārneses un pieredzes
apmaiņas seminārs
"Dabā balstītu risinājumu
plānošana klimata noturībai –
no vietējā līdz reģionālam
līmenim"

2025. gada 5.- 6. jūnijs | Rīga

Dabā balstītu risinājumu plānošanas un pārvaldības vadlīnijas

MĒRĶIS

Sniegt valsts un pašvaldību institūcijām praktisku ceļa karti dabā balstītu risinājumu plānošanai, ieviešanai un ilgtspējīgai pārvaldībai

MĒRĶA GRUPAS

Pašvaldību un valsts
iestāžu politikas veidotāji

Plānotāji

Arhitekti

Ainavu arhitekti

Projektu vadītāji

Teritoriju attīstītāji

Citi speciālisti, kas
iesaistīti DBR ieviešanā
Latvijā un Igaunijā

Izmantotie termini un saīsinājumi.....	4
1 Ievads.....	6
1.1 Vadlīniju mērķis un mērķa grupas	6
1.2 Projekts LIFE LATESTadapt.....	7
1.3 Klimata pārmaiņas un pilsētu zaļināšana	11
1.4 Dabā balstīti risinājumi.....	15
2 Dabā balstītu risinājumu dzīves cikls.....	20
2.1 Problēmas definēšana.....	21
2.2 Risinājuma identificēšana	23
2.3 Datu apkopošana un analīze	24
2.4 Dabā balstīta piemērotāko vietu izvēle.....	26
2.5 Risinājuma izmaksu-ieguvumu analīze	28
2.6 Lēmuma pieņemšana	29
2.7 Tehnisko specifikāciju izstrāde un projektēšana	31
2.8 Risinājuma īstenošana	33
2.9 Risinājuma monitorēšana.....	34
2.10 Veiksmīgu risinājumu mērogošana un replicēšana.....	35
2.11 Sabiedrības līdzdalība visā DBR dzīves ciklā	36
3 DBR plānošanas un pārvaldības piemēri	38
3.1 Piemērs Latvijā.....	38
3.2 Piemērs Igaunijā.....	40
3.3 Pasaules prakse.....	41
4 DBR katalogs	42
4.1 DBR kataloga parametri.....	42
4.2 DBR apraksti.....	45
5 Investīciju plānošana un pamatošana	79
5.1 DBR risinājumu atbilstība dažādiem budžeta veidiem	79
5.2 Kritēriji ES fondu piesaistei.....	80
5.3 Izmaksu-ieguvumu novērtēšanas metodoloģija	82
5.4 Kritēriji pēc kuriem DBR iekļaut investīciju projektu atlasē	83
6 Rekomendācijas DBR integrēšanai attīstības plānošanas dokumentos.....	84
6.1 Stratēģiskais un normatīvais ietvars.....	84
6.2 Nacionālais dabas atjaunošanas plāns.....	88
6.3 DBR integrēšana pašvaldības dokumentos.....	90
6.4 Zaļināšanas plāns	94

Vadlīniju saturs

1

Dabā balstītu risinājumu (DBR) dzīves cikls

2

DBR plānošanas un pārvaldības piemēri

3

DBR katalogs

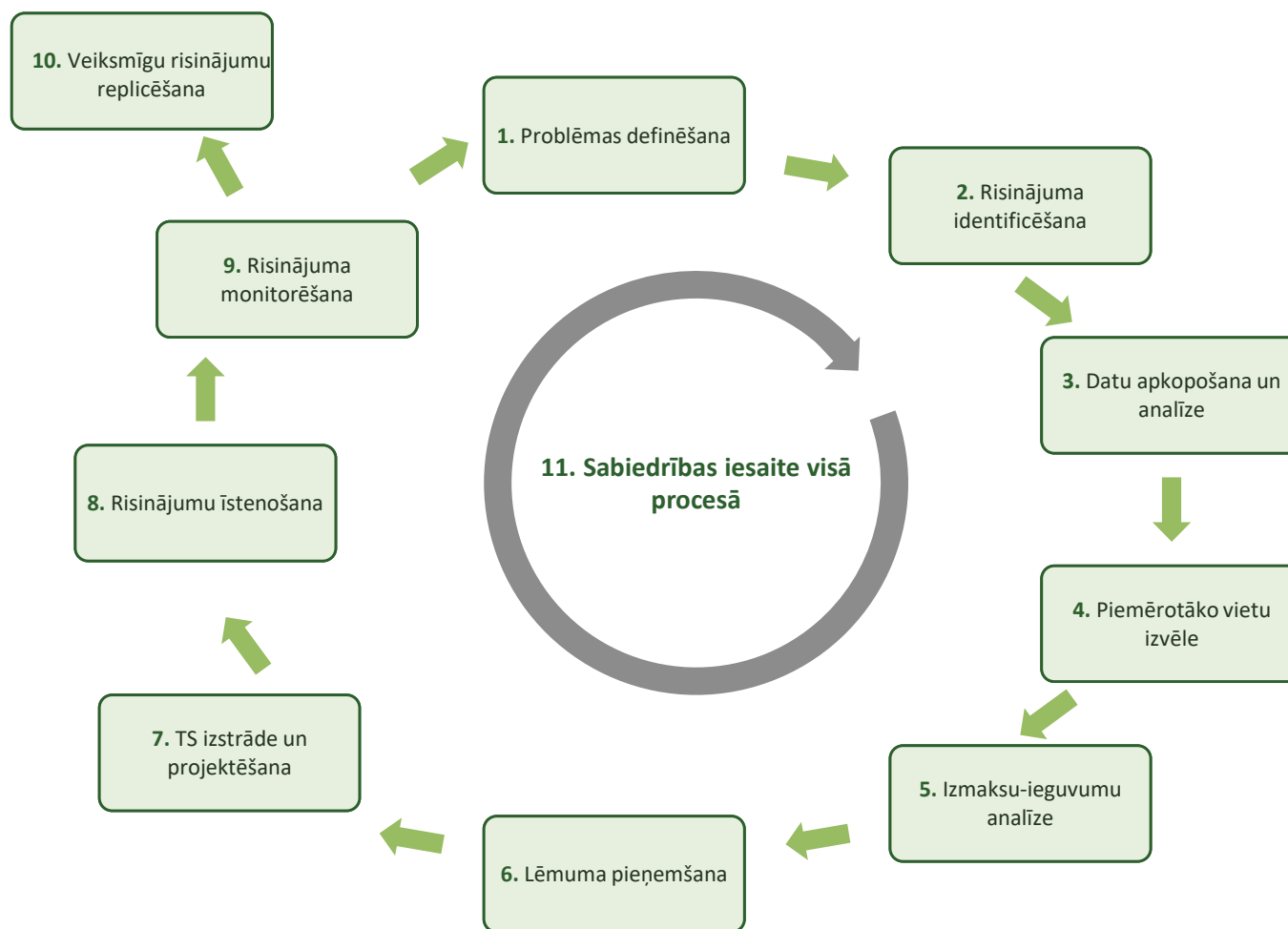
4

Investīciju plānošana un pamatošana

5

Rekomendācijas DBR integrēšanai attīstības plānošanas dokumentos

Dabā balstītu risinājumu dzīves cikls

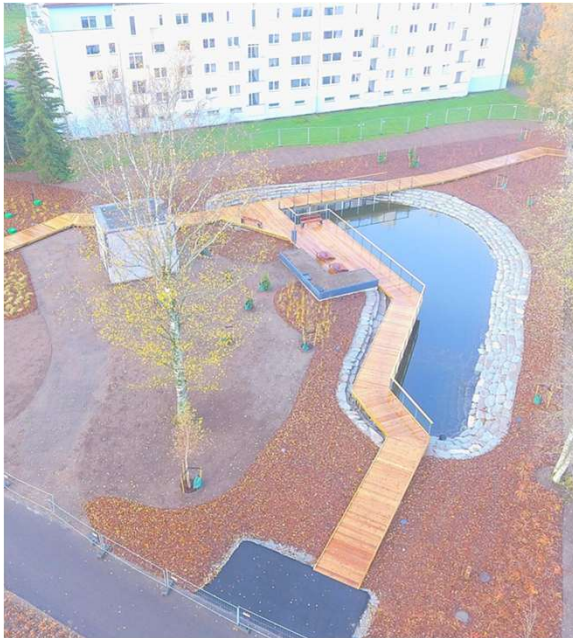

DBR plānošanas un pārvaldības piemēri

Piemērs Latvijā

Piemērs Igaunijā

Pasaules prakse

Vieta:

**Ūdens sateces baseins (ha),
ūdensnesauraidīgās un
apbūves platības %,
ūdenscaurlaidīgas un
apstādījumu platības %:**

Problēma:

Risinājumi:

Datu analīze:

Tehniskais raksturojums:

Lēmumu pieņemšana:

Ieviešana:

Uzraudzība:

Sabiedrības iesaiste:

Nianse Cēsu kontekstā:

DBR katalogs

1

Kas tas ir?

Tipoloģija

2

Ko tas risina?

Funkcijas un ieguvumi

3

Kur to var izmantot?

Mērogs un vietas kritēriji

4

Cik dārgi tas ir?

Izmaksas

DBR apraksti

Katram risinājumam
pase ar aprakstu,
ieguvumiem, mērogu,
izmaksām un norādēm
uz papildus informāciju

Nr.	Nosaukums	Ieguvumi					Mērogs				Izmaksas	
		Karstuma mazināšana	Plūdu risku mazināšana	Ūdens kvalitātes uzlabošana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Dabas daudzveidība	Ēka	Iela	Kvartāls	Apkaime	Ierīkošana	Uzturēšana
1.	Zilā infrastruktūra											
1.1.	Bioevalkas	XX	XXX	XX	X	X		X	X		€€	€
1.2.	Lietus dārzi	XX	XXX	XX	X	XX			X	X	€€	€
1.3.	Ūdens caurlaidīgs segums	XX	XXX	X	X	X	X	X	X		€	€
2.	Zaļā infrastruktūra											
2.1.	Koku rindas gar ielām	XXX	XX	X	XX	X		X	X		€€€	€
2.2.	Apstādījumi	XXX	XXX	XX	XXX	XXX		X	X		€	€€
2.3.	Pilsētas plavas	XX	XXX	XX	X	XXX			X	X	€	€
2.4.	Kopienas dārzi, augstās dobes	XX	XX	X	X	X			X	X	€€	€
2.5.	Mākslīgās mitrzes	XX	XXX	XXX	X	XXX			X	X	€	€
2.6.	Mazie elementi faunai					XX	X	X	X		€€	€
3.	Zaļie ielu risinājumi											
3.1.	Zaļās autostāvvietas	XXX	XX	X	XX	X		X			€	€
3.2.	Zaļās sabiedriskā transporta pieturas	XXX	XX	X	XX	X		X			€€	€
3.3.	Zaļās tramvaju slīdes	X	X		XXX	X		X			€€	€
3.4.	Pilsētvides eko -labiekārtojuma elementi	XX	X		X			X			€€	€
4.	Zaļie ēku risinājumi											
4.1.	Zaļie jumti	XXX	XXX	X	X	XX	X				€€€	€
4.2.	Zaļās sienas	XXX	X	X	XX	XX	X				€€	€
4.3.	Zaļie balkoni	XXX			X	X	X				€€	€€€

Investīciju plānošana un pamatošana

1

DBR risinājumu atbilstība dažādiem budžeta veidiem

Budžeta veids · Budžeta veidam piemēroti DBR · Piemēri

2

Rekomendācijas ES fondu piesaistei

Obligāti ievērojamie principi

3

Izmaksu-ieguvumu novērtēšanas metodoloģija

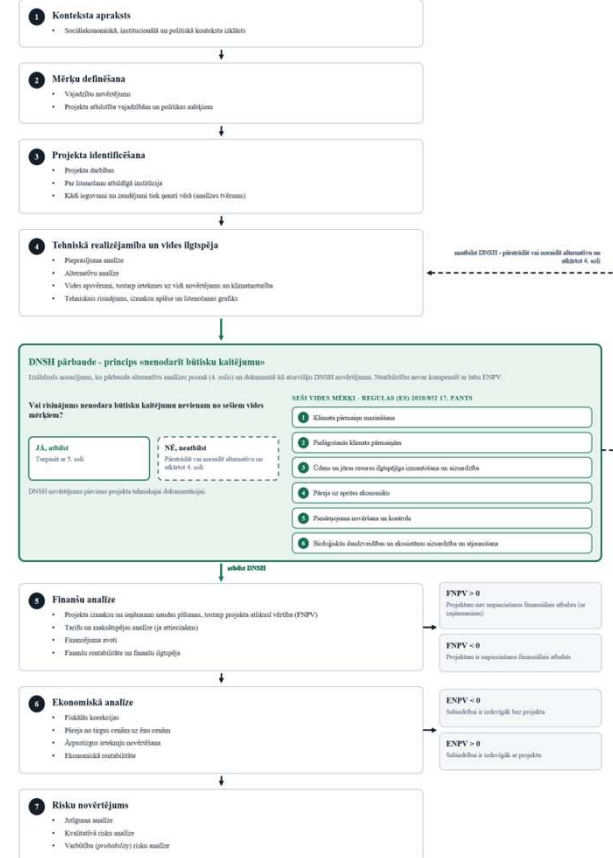
Analīzes soļi · To īstenošanas apraksts · Īstenošanas piemēri

4

Kritēriji, pēc kuriem DBR iekļaut investīciju projektu atlasē

Pelngērs no: Eiropas Komisija (2014) Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, 2.1. nāks, papildināts ar DNSH pieprasu.

FNPV — finanšu atbilstīgā vērtība; ESNV — ekonomiskā atbilstīgā vērtība; DNSH ir noteikta Regulā (ES) 2020/852 17. pantā, piemērošanas kārtība — Eiropas Komisijas paziņojums C/2023/311, 1.–7. nāks, atbilst ES (2014) rekomendācijām 2.1. nāks.

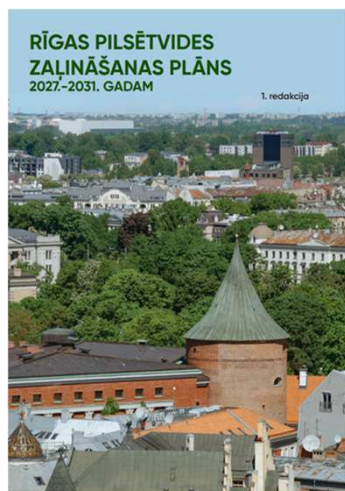
Rekomendācijas DBR integrēšanai attīstības plānošanas dokumentos

Stratēģiskais un normatīvais ietvars

Nacionālais dabas atjaunošanas plāns

DBR integrēšana pašvaldības dokumentos

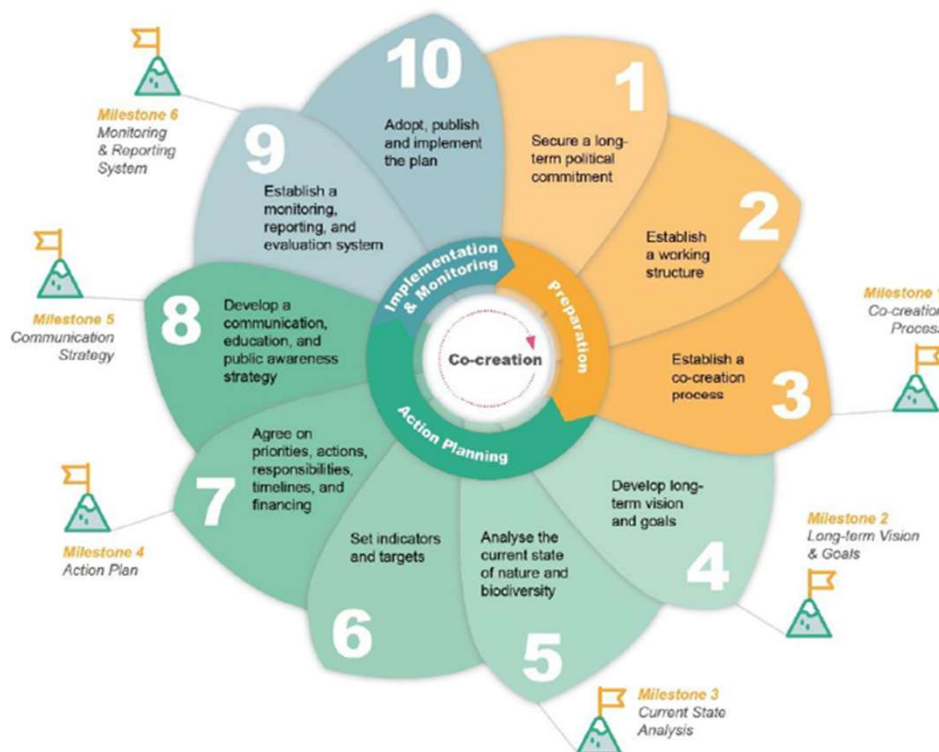
Zaļināšanas plāns

<https://www.riga.lv/lv/node/117752>

<https://www.valmierasnovads.lv/dokumenti/valmieras-pilsetas-zalas-infrastrukturas-attistibas-plans/>

Steps for establishing an Urban Nature Plan

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bdb452c0-901c-11ef-a130-01aa75ed71a1/language-en>

Pilsētu dabas plāna izstrādes galvenie soļi:

1. Politiskā atbalsta nodrošināšana;
2. Darba struktūras izveide;
3. Koprades procesa izveide;
4. Ilgtērmiņa vīzijas un mērķu izstrāde;
5. Esošās dabas un bioloģiskās daudzveidības situācijas analīze;
6. Rādītāju un sasniedzamo mērķvērtību noteikšana;
7. Rīcību un finansējuma plānošana;
8. Komunikācija un sabiedrības informēšana;
9. Monitorings, ziņošana un novērtēšana;
10. Plāna apstiprināšana un īstenošana.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Vadlīniju lietojamības aptauja

APTAUJA PAR VADLĪNIJĀM

2022 - 2027

**DABĀ BALSTĪTU UN VIEDO RISINĀJUMU PORTFEĻA IZSTRĀDE UN DEMONSTRĒŠANA
PILSĒTU KLIMATA NOTURĪBAS UZLABOŠANAI LATVIJĀ UN IGAUNIJĀ**

LIFE Klimata pasākumu apakšprogrammas projekts Nr. 101074438
Uzsaukums: LIFE-2021-SAP-CLIMA-CCA

